

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
NA ROK SZKOLNY 2022/2023
Szkoły Podstawowej nr 11 im. M. Dąbrowskiej
w Częstochowie

*„Dobry wychowawca, który nie wtłacza a wyzwala,
Nie ciągnie a wznosi, nie ugniata a kształtuje,
Nie dyktuje a uczy, nie żąda a zapytuje
-przeżyje wraz z dziećmi wiele natchnionych chwil.”*
Janusz Korczak

Opracował zespół w składzie:
Agnieszka Kuliś
Joanna Gdawiec
Beata Adamus

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do zdiagnozowanych potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym, profilaktycznym i zdrowotnym.

Chcemy, aby nasza szkoła nadal była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, empatyczni, kreatywni, rozwijający swoje zainteresowania, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą oraz przez pozostałych nauczycieli, pedagogów szkolnych, we współpracy z pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Cele Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Nadrzędnym celem programu wychowawczo-profilaktycznego jest „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”

I SFERA FIZYCZNA

Cel ogólny: kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne zdrowie, rozwijanie przekonania, że człowiek jest integralną całością
Uczeń:

- zna i stosuje zasady higieny osobistej na co dzień,
- zna i stosuje zasady zdrowego odżywiania się,
- rozpoznaje zagrożenia dla swojego zdrowia i życia, w tym związane z używaniem substancji psychoaktywnych, stosowaniem niewłaściwych diet,
- w świadomy sposób korzysta z dobrodziejstwa internetu
- potrafi zadbać o swoje bezpieczeństwo,
- zna i przestrzega zaleceń epidemicznych związanych z Covid-19

- wie, że życie jest wartością i że warto żyć

II SFERA EMOCJONALNA

Cel ogólny: kształtowanie inteligencji emocjonalnej

Uczeń:

- rozpoznaje swoje emocje i emocje innych ludzi,
- wie, że ma prawo do przeżywania wszystkich emocji, ale nie ma prawa krzywdzić i ranić innych,
- potrafi radzić sobie z emocjami bez używania agresji i autoagresji,
- potrafi wyrażać swoje emocje bez używania agresji i przemocy
- potrafi cieszyć się z sukcesów innych i radzić sobie z porażką
- bierze odpowiedzialność za swoje zachowanie
- jest stabilny emocjonalnie,

III SFERA INTELEKTUALNA

Cel ogólny: zdobywanie wszechstronnej wiedzy i umiejętności, rozwijanie przekonania, że nauka jest wartością

Uczeń:

- poszerza swoją wiedzę poprzez systematyczną naukę podczas lekcji i w domu,
- szuka źródeł informacji w dostępnej literaturze (wskazanej przez nauczycieli lub samodzielnie dokonuje odpowiedzialnego wyboru),
- stosuje wiedzę i umiejętności w życiu codziennym,
- rozpoznaje swoje uzdolnienia i pracuje nad ich rozwojem,
- swobodnie wypowiada się na określony temat,
- aktywnie uczestniczy w procesie uczenia,
- wytrwale dąży do osiągnięcia wiedzy i umiejętności na miarę swoich możliwości,
- uczestniczy w konkursach wiedzy i umiejętności.

IV SFERA DUCHOWA

Cel ogólny: poznanie wartości i wzmacnianie w budowaniu właściwej hierarchii wartości

Uczeń:

- ma stabilny system wartości
- zna dorobek kultury lokalnego środowiska,
- jest zdolny do empatycznego kontaktu z drugim człowiekiem,
- zna i szanuje symbole religijne i państwowe,

- prezentuje właściwą postawę na uroczystościach, którym towarzyszy sztandar szkolny (ceremoniał szkolny),
- zna i stosuje normy moralne: mówi prawdę, jest uczciwy,
- odróżnia czyny dobre od złych,
- reaguje na krzywdę ludzką,
- zna zasady wiary w duchu własnego wyznania,

V SFERA SPOŁECZNA

Cel ogólny: kształtowanie umiejętności społecznych

Uczeń:

- prezentuje wysoką kulturę osobistą,
- stosuje zwroty grzecznościowe,
- przestrzega zasad zachowania obowiązujących w szkole
- zachowuje się stosownie w miejscach użyteczności publicznych,
- nie krzywdzi innych,
- nie krzywdzi zwierząt, dba o środowisko naturalne
- potrafi krytycznie ocenić zachowanie swoje i innych
- pomaga na miarę swoich możliwości ludziom potrzebującym wsparcia,
- zna swoje prawa i obowiązki,
- szanuje pracę innych oraz wspólne dobro materialne,
- potrafi rozwiązywać konflikty bez stosowania przemocy,
- zna swoje mocne strony,
- potrafi nawiązywać relacje z ludźmi zgodnie z zasadami komunikacji,
- zna i przestrzega zasad związanych z dbaniem o środowisko

II. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r., poz. 59) oraz *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).

Obszary	Zadania	Odpowiedzialni	Termin	Wskaźniki ewaluacji
1. Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Propagowanie zdrowego stylu życia, aktywnych form wypoczynku, sportu, rekreacji - ćwiczenia śródlekcyjne, pogadanki, przykład osobisty	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Zapisy w e-dzienniku
	• Wdrażanie uczniów do przestrzegania zaleceń związanych z chorobami zakaźnymi. Tydzień Profilaktyki Chorób zakaźnych.	Wszyscy nauczyciele	Wrzesień 2022	Zapisy w e-dzienniku, gazetki ścienne
	• Promowanie zdrowej żywności i zasad zdrowego odżywiania się poprzez realizację: - projektu „Dbamy o zdrowie i dobre samopoczucie”; realizacja Programu „Trzymaj formę” - pogadanki podczas lekcji wychowawczych, lekcji biologii, przyrody, j. angielskiego, j. niemieckiego, WDŻ	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Nauczyciele w- f pedagogi szkolni Wychowawca światlicy	IX – X Cały rok	Zapisy w e-dzienniku
	• Gazetki ścienne o tematyce zdrowotnej na korytarzach i światlicy szkolnej	Pedagogi szkolni, wychowawcy światlicy	Cały rok	Gazetki
	• Zajęcia warsztatowe dla uczniów klas VIII dotyczące problematyki otyłości, anoreksji i bulimii	Pedagog i pracownik PPP-P nr 1	Według kontraktu współpracy z PPP – P	Zapisy w e-dzienniku
	• Dbłość o przestrzeganie zasad BHP w szkole z uwzględnieniem zaleceń - pogadanki BHP - przypomnienie regulaminów pracowni, sali	Dyrektor Szkoły, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok	Zapisy w e-dzienniku, harmonogram dyżurów

	gimnastycznej, biblioteki - dyżury nauczycieli w czasie przerw międzylekcyjnych • Utrwalanie i wdrażanie zasad higieny osobistej: - pogadanki podczas zajęć z wychowawcą i z pielęgniarką szkolną na temat przestrzegania zasad higieny ciała, jamy ustnej, stroju. • Zapobieganie chorobom - Realizacja zaleceń Europejskiego Kodeksu do walki z rakiem zajęcia profilaktyczne w klasach 7 - pogadanki na lekcjach biologii, przyrody oraz podczas zajęć z wychowawcą na temat zapobiegania - Konkurs na ulotkę „Światowy dzień walki z AIDS” • Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za zdrowie i kondycję fizyczną – organizowanie rajdów, wycieczek, zajęć sportowych SKS, realizacja zadań SKKT „Stokrotka • Realizacja programów: „Trzymaj formę” „Mleko i owoce w szkole” oraz projektów i innowacji dotyczących zdrowia i zasad udzielania pierwszej pomocy.	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy, wszyscy nauczyciele pedagog szkolny Wszyscy nauczyciele, opiekunowie kół Odpowiedzialni nauczyciele za realizację programów, projektów i innowacji	Cały rok Cały rok, według rozkładu tematów zajęć Cały rok Cały rok	nauczycieli Zapisy w e-dzienniku Zapisy w e-dzienniku, strona internetowa Zapisy w dziennikach zajęć dodatkowych Dokumentacja i sprawozdania z realizacji programów Zapisy w e-dzienniku
--	---	--	--	---

	• Zapoznanie rodziców z założeniami realizowanych w szkole programów – informacje podczas zebrań, kąciki ulotek, gazetki ścienne	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni	Cały rok	Protokoły z zebrań
2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Krzewienie wśród uczniów postawy poszanowania ojczyzny, organizacja akademii z okazji świąt państwowych i rocznic ważnych wydarzeń • Zapoznanie uczniów z dziejami oraz faktami historycznymi m.in. poprzez realizację projektów i innowacji. • Zapoznanie uczniów z dorobkiem literatury polskiej, dbałość o poprawność języka poprzez realizację innowacji i projektów. • Kształtowanie postawy poszanowania środowiska naturalnego Małej i Dużej Ojczyzny poprzez realizację innowacji metodyczno – programowych, projektów całoroczną działalność SKW „zbieramtowszkole”- zbiórka nakrętek, baterii, zużytego małego sprzętu elektronicznego segregacja śmieci • Zapoznanie uczniów z organami zarządzającymi i zasadami w oparciu których	Wszyscy nauczyciele Nauczyciele historii Nauczyciele języka polskiego, Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Nauczyciele odpowiedzialni za realizację projektów, innowacji i akcji, Opiekunowie SKW Nauczyciel WOS, Nauczyciele języków	Cały rok Według harmonogramu uroczystości oraz zaplanowanych innowacji i projektów Cały rok Cały rok Według harmonogramu projektów Cały rok Według harmonogramu	Dokumentacja wychowawców oddziałów oraz harmonogram imprez i uroczystości szkolnych Zapisy w e-dzienniku Wystawy prac, gazetki Zapisy w e-dzienniku Wystawa prac uczniów Zapisy w e-dzienniku Zapisy w dziennikach Dokumentacja projektów,

	funkcjonuje państwo oraz Unia Europejska poprzez realizację programu nauczania oraz projektów i miniprojektów edukacyjnych. Projekt kulturowy o Polsce dla klas IV „Get culture – English Around the World” oraz organizację akcji - „Twoje dane twoja sprawa” - „Dzień języków europejskich”	obcych, wychowawca świetlicy	projektów	Strona internetowa szkoły, Zapisy w e-dzienniku
	- Realizacja projektów , przedsięwzięć i akcji: czytelniczych: - „Podaruj książkę bibliotece” - „Przytul książkę na święta” - „Polubić czytanie”- trening umiejętności sprawności czytania i rozumienia tekstu”	Nauczyciele języka polskiego, edukacji wczesnoszkolnej, bibliotekarze, wychowawcy świetlicy	Według harmonogramu przedsięwzięć	Sprawozdania z przeprowadzonych przedsięwzięć, zapisy w e-dzienniku
	Organizowanie konkursów szkolnych i powiatowych: historycznych, poprawności języka polskiego, czytelniczych, recytatorskich oraz znajomości wiedzy o Unii Europejskiej*	Nauczyciele odpowiedzialni za organizację konkursów	Według rozkładu tematów lekcji	Strona internetowa szkoły
	Udział pocztu sztandarowego w organizowanych przez Urząd Miasta uroczystościach patriotyczno – religijnych*	Opiekun pocztu sztandarowego	Według harmonogramu uroczystości	Strona internetowa szkoły, kronika szkolna
	Kształtowanie właściwej postawy wobec treści przekazywanych przez środki masowego przekazu - Prowadzenie zajęć i pogadanek mających na celu wyrobienie krytycznego i refleksyjnego stosunku do środków masowego przekazu.	Wychowawcy klas, nauczyciele Pedagogzy szkolni	Według rozkładu tematów zajęć	Dokumentacja wychowawcy Zapisy w dziennikach

	- Realizacja rekomendowanego przez MEN programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” w klasach II i IV a IV b - Promowanie szkoły oraz osiągnięć uczniów poprzez organizację imprez, w tym środowiskowych*: „Pasowanie uczniów klasy 1” „Integracyjne Spotkanie Rodzinne” „Dzień Babci, Dzień Dziadka” „Dzień projektu” „Święto Rodziny” - Zebrania z rodzicami i konsultacje (zachęcanie do współpracy poprzez rozmowy, pogadanki) - Propagowanie wiedzy na temat odpowiedzialności karnej nieletnich – pogadanki z dzielnicowym - Praca w wolontariacie – prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu - Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i zarządzania własnymi zasobami: - pogadanki i zajęcia z wychowawcą na temat swoich mocnych i słabych stron - organizacja zajęć i warsztatów we współpracy z CIZ, PPP- P nr 1* - realizacja zadań doradcy zawodowego - realizacja przedsięwzięć: Działalność SKO,	Wychowawcy kl. I IV i pedagog szkolny Dyrektor Szkoły, wychowawcy, nauczyciele Wychowawcy klas Pedagodzy szkolni +dzielnicowy Opiekunowie SKW Nauczyciele, doradca zawodowy, pedagogzy szkolni, opiekunowie SU	IX 2022 –VI 2023 Cały rok, Według harmonogramu uroczystości i spotkań IX, XI 2022 I, III 2023 Według planu pracy pedagogów szkolnych Według planu pracy SKW Według planów pracy pedagogów, doradcy zawodowego, SU,	Zapisy w e-dzienniku wystawy prac Zapisy w e-dzienniku Protokoły zebrań Dokumentacja pedagogów szkolnych Sprawozdanie z działalności SKW Dokumentacja pedagogów szkolnych, doradcy zawodowego, SU, zapisy w dziennikach zajęć
--	--	--	--	---

	- Zajęcia z wychowawcą oraz w świetlicy szkolnej dotyczące zasad zachowania w różnych sytuacjach: - zachowanie w miejscach publicznych z uwzględnieniem korzystania z telefonu komórkowego (kino, teatr, restauracja) - kultura słowa, zasady kulturalnej rozmowy i dyskusji - zasady życia towarzyskiego, kultura podawania i spożywania posiłków - Kącik „Savoir – vivre” w świetlicy szkolnej - Organizacja Festiwalu Pieśni Patriotycznej - Zapoznavanie i wdrazanie uczniow do mediacji stanowiacych najbardziej skuteczną metodą konstruktywnego rozwiązywania konfliktów - Współpraca z instytucjami kulturalnymi – organizowanie wyjść do teatru, kina, galerii, domu kultury. Integracyjne spotkania ze sztuką.* - Zebrania z rodzicami – zapoznanie rodziców z propozycją wyjść do instytucji kulturalnych oraz dokonanie wyboru spośród proponowanych wyjść* - Organizacja Święta Rodziny*	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy Wychowawcy świetlicy Nauczyciel muzyki Pedagodzy szkolni Wychowawcy, nauczyciele bibliotekarze Wychowawcy Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Według planów pracy wychowawców Według Planu Pracy XI 2022 Cały rok Według propozycji Według harmonogramu zebrań z rodzicami V/VI 2023	Zapisy w e-dzienniku, dokumentacja wychowawcy Gazetki ścienne Strona internetowa Dokumentacja pedagogów szkolnych Dokumentacja wychowawcy Dokumentacja wychowawcy Zapisy w e-dzienniku
--	--	--	---	---

4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	• Upowszechnienie wiedzy o środkach psychoaktywnych i ich szkodliwości: - pogadanki, dyskusje, konkursy - prezentowanie filmów o szkodliwości działania środków psychoaktywnych • Przygotowanie gazetek dotyczących szkodliwości narkotyków w pokoju pedagoga • Udział w XVIII Kampanii Białych Serc „WŁĄCZ ALARM” włącz alarm, zanim twoje dziecko lub bliska ci osoba stanie się ofiarą fonoholizmu. • Przeciwdziałanie spożywaniu alkoholu przez uczniów - prezentowanie filmów wideo o szkodliwości picia alkoholu, - pogadanki z wychowawcami klas, - organizacja warsztatów we współpracy z ZPPP Południe • Przeciwdziałanie paleniu papierosów przez uczniów: - Wzmocnienie kontroli uczniów przebywających na terenie szkolnym przed i po zajęciach lekcyjnych – dyżury nauczycieli - Kontrola uczniów podczas szkolnych, wyjść i wycieczek	Wszyscy nauczyciele Pedagodzy szkolni wychowawcy światlicy Pedagodzy szkolni, Zespół wychowawczy Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele Pedagog szkolny, nauczyciel biologii+ wychowawcy światlicy	Według tematów XI 2022 X 2023 Cały rok Cały rok	Zapisy w e-dzienniku, Gazetki Zapisy w e-dzienniku Zapisy w e-dzienniku Zapisy w e-dzienniku

	- Konkurs na ulotkę o szkodliwości palenia papierosów	Pedagog szkolny	Według planu pracy pedagog szkolnego	Zapisy w e-dzienniku
	• Przeprowadzenie zajęć w klasach VII pt. „Papierosy – nie dziękuję” w ramach realizacji założeń „Europejskiego Kodeksu do Walki z Rakiem”			
	• Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym poprzez: - Rozmowy, udzielanie wsparcia psychicznego, kierowanie do specjalistycznej pomocy, organizowanie spotkań rodzinnych - Wskazywanie instytucji udzielających pomocy w sytuacji kryzysowej.	Pedagodzy szkolni, wychowawcy	Według planu pracy pedagoga szkolnego	Zapisy w e-dzienniku
	• Pomoc materialna (refundacja obiadów przez MOPS wycieczek, pomocy szkolnych, odzież) Pomoc w uzyskaniu stypendiów i zasiłków szkolnych.	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele	Według potrzeb	Zapisy w e-dzienniku
	• Aktywowanie rodziców poprzez podpisywanie z nimi kontraktów wychowawczych	Pedagog szkolny, wychowawcy	Według potrzeb	Zapisy w e-dzienniku
	• Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” realizowany zarówno wśród uczniów klas VII i VIII, jak i rodziców.	Pedagog szkolny	Cały rok	Zapisy w e-dzienniku
	• Realizacja akcji profilaktycznej „11 Dni profilaktyki”	Pedagog szkolny, zespół wychowawczy	Maj 2023	Zapisy w e-dzienniku
	• Uświadamianie zagrożeń związanych z	Pedagog szkolny	Według planu pracy	Zapisy w e-dzienniku

	cyberprzemocą: organizacja zajęć warsztatowych we współpracy z ZPPP Południe	Wszyscy nauczyciele	Według planu pracy	Zapisy w e-dzienniku
	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów fonoholizmu, uzależnienia od komputera, portali społecznościowych oraz Internetu – zajęcia warsztatowe	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Zapisy w e-dzienniku
	Systematyczne egzekwowanie zakazu korzystania z telefonów komórkowych przez uczniów na terenie szkoły	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy świetlicy	Cały rok	Zapisy w e-dzienniku
	- Przygotowanie uczniów do bycia świadomym użytkownikiem dróg publicznych: - „Bezpieczni w ruchu drogowym” - Monitorowanie stopnia zagrożenia uzależnieniami od substancji psychoaktywnych poprzez prowadzenie obserwacji w bieżącej pracy z uczniem oraz przeprowadzenie ankiety wśród uczniów (alkohol, dopalacze, narkotyki)	Pedagodzy, zespół wychowawczy	Cały rok	Wyniki ankiet

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny

został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w Szkole Podstawowej nr 11 im. Marii Dąbrowskiej z użyciem narzędzi: rozmowy: indywidualne, wywiady z nauczycielami, bibliotekarzem, pedagogiem szkolnym, wychowawcami świetlicy
obserwacja zachowań dzieci i młodzieży podczas lekcji, przerw i wyjść pozaszkolnych
analiza obrazów monitoringu boiska szkolnego

analiza wyników ankiet dla wychowawców

analiza osiągnięć szkolnych: test kompetencji w klasie III, konkursy, egzamin ósmoklasisty

analiza dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach profilaktycznych w szkole

analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczych: dokumentacja wychowawcy, zapisu uwag w e-dzienniku, dokumentacja pedagoga szkolnego, e-dziennik,

wyniki ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego za rok szkolny 2021/2022

inna dokumentacja – wyniki ewaluacji wewnętrznej i nadzoru

Określenie problemów występujących w szkole: zjawisko fonoholizmu, niskie poczucie własnej wartości uczniów, nagminne używanie wulgaryzmów, stosowanie przemocy psychicznej wśród uczniów, cyberprzemoc i hejt w mediach społecznościowych, przenoszenie konfliktów rówieśniczych na teren szkoły z portali społecznościowych, skutki społeczno – emocjonalne uczniów wynikające z izolacji i zdalnego nauczania, niski poziom czytelnictwa, problemy emocjonalne uczniów wynikające z trudności w rodzinie oraz z zaburzeń psychicznych, trudności z dostosowaniem się do zasad zachowania